

**Komunikat na temat
uwarunkowań
społeczno – gospodarczych
funkcjonowania przedsiębiorstw
w kraju i województwie
warmińsko - mazurskim**

Grudzień 2014

1. Przegląd najważniejszych wydarzeń gospodarczych w grudniu 2014 r. wraz z głównymi trendami gospodarczymi.

Poniżej przedstawiony został skrót najważniejszych artykułów dotyczących trendów gospodarczych w regionie, w Polsce oraz w krajach euro landu.

PKB na inwestycyjnym dopalaczu Gazeta Wyborcza, 29-30.11.2014 r.

Według wstępnych szacunkowych danych GUS PKB w trzecim kwartale 2014 r. wzrósł o 3,3 proc. Taki wynik jest zaskoczeniem szczególnie dla analityków, gdyż prognozowali oni wyhamowanie tempa wzrostu PKB do 2,7 proc. z powodu stagnacji gospodarek strefy euro oraz rosyjskiego embargo na polskie towary. Tymczasem ani przedsiębiorcy ani konsumenci nie wystraszyli się słabnącej aktywności gospodarek zagranicznych. Polscy przedsiębiorcy wciąż rozszerzają swoje biznesy, a konsumenci wydają pieniądze. Inwestycje w gospodarce wzrosły o 9,9 proc., dzięki średnim i dużym firmom, które zwiększają swoje moce produkcyjne, gdyż mają zamówienia zarówno z rynku krajowego, jak i zagranicznego. Przyspieszył też wzrost konsumpcji prywatnej do 3,2 proc w III kwartale 2014 r.

Nasz przemysł wciąż ma się dobrze, Rzeczpospolita, 02.12.2014

Wskaźnik PMI dla polskiego przemysłu niespodziewanie wzrósł z 51,2 pkt. w październiku 2014 r. do 53,2 pkt. w listopadzie 2014 r. Po raz pierwszy od siedmiu miesięcy odnotowano w Polsce wzrost nowych zamówień w eksporcie. Przedsiębiorstwa wskazują na wejście na nowe rynki eksportowe, w tym w Europie Środkowej. Dane pochodzące z Polski kontrastują ze słabymi danymi krajów strefy euro. Wskaźnik koniunktury dla przemysłu strefy euro spadł z 50,6 pkt. w październiku 2014 r. do 50,1 pkt. w listopadzie 2014 r., co wskazuje, że gospodarka euro landu jest pogrążona w stagnacji. Negatywne zaskoczenie przyniosły dane z Niemiec, wskaźnik PMI spadła tam z 51,4 pkt. do 49,5 pkt.

Regiony już wiedzą jak wydadzą miliardy, Rzeczpospolita, 04.12.2014 r.

Rada Ministrów zaakceptowała ostatni z kontraktów terytorialnych na lata 2014-2023. Trzyście z szesnastu kontraktów zostało już podpisanych. Polskie województwa w ciągu kilku kolejnych lat wydadzą blisko 400 mld zł na duże inwestycje. Pieniądze na realizację kontraktów pochodzić będą z funduszy unijnych oraz z budżetu państwa. Regiony zaplanowały głównie wydatki na inwestycje transportowe, w tym drogowe i kolejowe. Najwięcej pieniędzy trafi na Mazowsze- 49,1 mld zł. i na Śląsk- 40,9 mld zł. Najmniejsze pieniądze zakontraktowano w województwie opolskim- 10,1 mld zł. oraz lubuskiego- 11,8 mld zł. Województwo warmińsko- mazurskie zakontraktowało kwotę w wysokości 18,8 mld zł.

Emigranci zarobkowi rządziej myślą o powrocie, Rzeczpospolita, 04.12.2014 r.

Według najnowszych badań GUS (listopad 2014 r.) ponad 380 tys. Polaków pracuje poza krajem (w Niemczech- 45%, w Wielkiej Brytanii -26% i Holandii- 10%). Ponad 46 proc. polskich emigrantów mieszkających i pracujących za granicą nie planuje wracać już do Polski. Prawie 40 proc. Polaków mieszkających za granicą chciałoby uzyskać obywatelstwo kraju, w którym pracuje.

2,17 mld euro na program operacyjny „Polska Cyfrowa”, Gazeta Wyborcza, 09.12.2014 r.

Pierwszy z polskich programów operacyjnych na lata 2014-2020 o nazwie „Polska cyfrowa” został przyjęty przez Komisję Europejską. Wartość środków, które Polska ma otrzymać na realizację celów programu to 2,17 mld euro, czyli ponad 9 mld zł. W największej części fundusze tego programu zostaną przeznaczone na budowę infrastruktury dla szerokopasmowego Internetu na obszarach wiejskich. Kolejny cel programu to zwiększenie dostępu do e-administracji, czyli ułatwienie obywatelom korzystania z platform elektronicznych służących do kontaktów z urzędami. Kolejne założenia programu „Polska cyfrowa” to prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu zmniejszenie cyfrowego wykluczenia części Polaków.

Praca jest, brakuje umiejętności, GazetaPraca.pl, 15.12.2014 r.

Zgodnie z danymi Eurostatu blisko 22 proc. młodych Europejczyków nie może znaleźć pracy. Równocześnie wciąż istnieją branże, w których bez względu na sytuację ekonomiczną przybywa wakatów. Jedną z takich branż jest branża ICT (teleinformatyka). Szacuje się, że europejskie firmy z tego sektora do końca 2015 r. poszukiwać będą 900 tys. specjalistów. Jednakże również w tej branży zauważalne jest zjawisko niedopasowania umiejętności kandydatów do oczekiwań pracodawców. Paradoksalnie może dojść do sytuacji, iż jedna z najszybciej rozwijających się branż na całym świecie, będzie miała luki kadrowe przy równocześnie wysokiej stopie bezrobocia wśród młodych.

2. Rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim

Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim według stanu na 30 listopad 2014 r. wyniosła 93 320 osób i w stosunku do października 2014 r. spadła o 544 osób, tj. o 0,6%.

Na przestrzeni dwóch pierwszych tygodni listopada 2014 r. liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy w naszym regionie, w stosunku do końca października 2014 r., wzrosła o 1 171 osób, (tj. o 1,3%) i wynosiła na koniec omawianego okresu 94 491 osób. Zwiększenie poziomu bezrobocia nastąpiło w siedemnastu powiatach, a najbardziej w: mrągowskim (o 4,9%, tj. o 157 osób), giżyckim (o 3,5%, tj. o 97 osób) oraz kętrzyńskim (o 3,5%, tj. o 192 osoby). Spadek osób zarejestrowanych w urzędach pracy wystąpił w trzech powiatach: braniewskim (o 0,3%, tj. o 11 osób), nowomiejskim (o 0,2%, tj. o 7 osób) oraz m. Olsztyn (o 0,2%, tj. o 13 osób). Natomiast w powiecie ełckim według stanu na 15 listopada 2014 roku, poziom bezrobocia w stosunku do końca października 2014 r. pozostał na niezmienionym poziomie.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w regionie, w listopadzie 2014 roku ukształtowała się na poziomie 18,3 %, w kraju natomiast 11,4%. W odniesieniu do października 2014 r. wartość tego wskaźnika wzrosła zarówno w kraju jak i województwie o 0,1 i 0,2 pkt. proc. W listopadzie 2014 r. dystans pomiędzy wartością stopy bezrobocia w kraju i w województwie wyniósł 6,9 pkt. proc.,

W ujęciu rocznym, tj. w odniesieniu do listopada 2013 r. stopa bezrobocia spadła we wszystkich województwach, przy czym w największym stopniu w lubuskim (o 2,5 pkt. proc.), warmińsko-mazurskim (o 2,5 pkt. proc.), a w najmniejszym w mazowieckim (o 1,1 pkt. proc.).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2014 roku w województwie warmińsko-mazurskim wyniosło 135,9 tys. osób i spadło o 0,1% w stosunku do analogicznego okresu 2013 roku. W porównaniu do listopada 2013 roku zatrudnienie zmalało min. w budownictwie (o 8,7%). Natomiast w ujęciu rocznym wzrost zatrudnienia nastąpił m.in. w sekcjach: informacja i komunikacja (o 17,3%); handel, naprawa pojazdów samochodowych (o 3,1%); przemysł (o 2,1%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 1,9%).

**Tabela 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys.
(listopad 2013 - 2014)**

Wyszczególnienie	Listopad 2013	Listopad 2014
Ogółem	136,1	135,9
Przemysł	76,7	78,2
w tym przetwórstwo przemysłowe	70,0	71,4
Budownictwo	12,8	11,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	19,7	20,3
Transport i gospodarka magazynowa	5,0	5,1
Zakwaterowanie i gastronomia	2,7	2,8
Informacja i komunikacja	1,0	1,1
Obsługa rynku nieruchomości	2,3	2,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*	2,0	2,0

*Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

3. Kursy Walut, stopy procentowe

Średni miesięczny kurs dolara amerykańskiego w Narodowym Banku Polskim w grudniu 2014 roku, wyniósł 3,5290 zł i wzrósł w stosunku do poprzedniego miesiąca o 4,25%.

Średni miesięczny kurs euro w Narodowym Banku Polskim w grudniu 2014 roku, wyniósł 4,3060 zł i zwiększył swoją wartość w stosunku do poprzedniego miesiąca o 2,09%.

Średni miesięczny kurs franka szwajcarskiego w Narodowym Banku Polskim w grudniu 2014 roku, wyniósł 3,5813 i zwiększył swoją wartość w stosunku do poprzedniego miesiąca o 2,23%.

Na posiedzeniu w dniu 2-3 grudnia 2014 r.. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) postanowiła utrzymać stopy procentowe na niezmiennym poziomie: stopa referencyjna – 2,00% w skali rocznej; stopa lombardowa – 3,00% w skali rocznej; stopa depozytowa – 1,00% w skali rocznej; stopa redyskonta weksli - 2,25%.

W listopadzie 2014 r. sytuacja społeczno-gospodarcza kraju przedstawiała się następująco:

- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w kraju w końcu listopada 2014 r. wyniosła 1 799,5 tys. i w porównaniu do października 2014 r. zwiększyła się o 0,8% (tj. o 14,7 tys. osób), natomiast w skali roku spadła o 15,0% (tj. o 316,5 tys.);
- Stopa bezrobocia rejestrowanego w listopadzie 2014 r. wyniosła 11,4% i była wyższa o 0,1 pkt. proc. w stosunku do października 2014r. W odniesieniu do listopada 2013 roku – była niższa o 1,8 pkt. proc.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-listopad 2014 r. ukształtowało się na poziomie 5 524,3 tys. osób i było o 0,6% wyższe w skali roku. Wzrost zatrudnienia w skali roku odnotowano m.in. w: działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 6,4%), informacji i komunikacji (o 3,8 %), przetwórstwie przemysłowym (o 2,5%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,2%) i obsłudze rynku nieruchomości (o 1,7%). Spadek zatrudnienia utrzymywał się w: górnictwie i wydobywaniu (o 7,4%), budownictwie (o 7,1%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,0%).
- W listopadzie 2014 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4 004,80 zł i w stosunku do tego samego okresu 2013 roku, wzrosło o 2,7%. Wzrost płac odnotowano w większości sekcji o znaczącym udziale w zatrudnieniu, najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,4%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,3%), budownictwie (o 4,0%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 3,9%). Niższe niż przed rokiem były płace w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,8%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 1,3%).
- W listopadzie 2014 r. ceny produkcji sprzedanej przemysłu ukształtowała się na poziomie o 0,5% niższym niż w październiku 2014 r. Spadek cen obserwowano w większości sekcji, w tym w przetwórstwie przemysłowym (o 0,6%), górnictwie i wydobywaniu (o 0,3%) oraz dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,1%). Na poziomie zbliżonym (analogicznie do cen w październiku) kształtowały się ceny produkcji wyrobów z metali. Wyższe ceny odnotowano natomiast m.in. w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,1%), napojów (o 0,2%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 0,6%).
- Dochody budżetu państwa w okresie styczeń – listopad 2014 r. ukształtowały się na poziomie 260 311,5 mln zł (93,7% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2014 r.), wydatki – 285 083,1 mln zł (87,6%). Deficyt ukształtował się na poziomie 24 771,6 mln zł, co stanowiło 52,1% planu.
- Według wstępnych danych w listopadzie 2014 r. oddano do użytkowania 13,3 tys. mieszkań, tj. o 5,6% więcej niż przed rokiem. Wzrost nastąpił w przypadku mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 32,4%), oraz w budownictwie społecznym czynszowym (o 45,4%). Spadek liczby mieszkań oddanych do użytku odnotowano w budownictwie indywidualnym (o 8,0%).
- Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w listopadzie 2014 r. na terenie kraju była o 1,6% niższa niż przed rokiem. Największy spadek produkcji odnotowano

w pomiotach specjalizujących się w budowie budynków (o 12,9%) , a relatywnie niewielki spadek odnotowano w podmiotach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 1,7%).

- W listopadzie 2014 r. sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 1,4%. Najwyższy wzrost w skali roku odnotowano w jednostkach prowadzących pozostałą sprzedaż detaliczną niewyspecjalizowanych sklepach (o 8,5%) oraz w podmiotach handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 4,7%). Spadek sprzedaży nastąpił natomiast w grupie: pojazdy samochodowe, motocykle i części (5,0%) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (do 6,8%).
- Sprzedaż hurtowa w okresie styczeń-listopad 2014 r. była o 0,9% wyższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 0,5%.

Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację społeczno-gospodarczą Warmii i Mazur w listopadzie 2014 roku:

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2014 r. wyniosło 3 165,47 zł., co stanowi 79% przeciętnego wynagrodzenia w kraju i w stosunku do analogicznego okresu 2013 roku, wzrosło o 4,4%. W porównaniu do listopada 2013 roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w większości sekcji m.in. zakwaterowaniu i gastronomii (o 14,1%), budownictwie (o 7,5%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,8%), przemyśle (o 2,7%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,7%).

Tabela 2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł (listopad 2013 - 2014)

Wyszczególnienie	Listopad 2013	Listopad 2014
Ogółem	3 031,50	3 165,47
Przemysł	3 192,25	3 277,38
w tym przetwórstwo przemysłowe	3 151,88	3 233,49
Budownictwo	2 965,33	3 188,75
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2 621,88	2 748,30
Transport i gospodarka magazynowa	2 698,21	2 743,61
Zakwaterowanie i gastronomia	2 540,50	2 898,36
Informacja i komunikacja	3 972,94	4 138,33
Obsługa rynku nieruchomości	3 578,74	3 727,28
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*	3 533,78	3 410,10

*Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

- Produkcja sprzedana budownictwa, w cenach bieżących, w listopadzie 2014 r. wyniosła 327,4 mln zł i była o 9,4% większa niż w listopadzie ub. roku i o 8,8% większa niż w październiku 2014 r.
- Produkcja budowlano-montażowa, w cenach bieżących, w listopadzie 2014 r. ukształtowała się na poziomie 200,8 mln zł i stanowiła 61,3% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do poprzedniego miesiąca produkcja budowlano – montażowa wzrosła o 4,4%, a w stosunku do listopada ubiegłego roku o 6,0%.
- Produkcja sprzedana przemysłu w listopadzie 2014 r. osiągnęła wartość (w cenach

bieżących) 2 258,5 mln zł. i była o 1,0% niższa niż w listopadzie ub. roku i o 12,9% w porównaniu z poprzednim miesiącem. Spadek produkcji sprzedanej odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 6,3%) i przetwórstwie przemysłowym (o 1,3%). Wzrost wystąpił w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 9,3%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,8%).

- Według wstępnych danych w listopadzie 2014 r. przekazano do użytkowania 282 mieszkania, tj. 418 mniej niż przed rokiem (spadek o 59,7%). Mieszkania przekazali do użytkowania tylko inwestorzy indywidualni (247 mieszkań, tj. 87,6% ogółu oddanych mieszkań) oraz budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem (35 mieszkań, tj. 12,4% ogółu oddanych mieszkań). Mieszkania oddane do użytkowania w województwie warmińsko-mazurskim w listopadzie br. stanowiły 2,1% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.
- W listopadzie 2014 r. nastąpił spadek sprzedaży detalicznej w skali roku o 4,9%. Spadek w skali roku odnotowano, m.in. w sprzedaży: pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 19,1%) oraz paliw (o 15,4%).
- Sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych w listopadzie 2014 r. była większa o 0,5% niż w listopadzie 2013 r. i o 24,1% mniejsza w porównaniu z październikiem 2014 r.

Opracowanie:

Wydział Polityki Rynku Pracy,

Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą

WUP w Olsztynie, na podstawie:

- 1) Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w listopadzie 2014 r. Główny Urząd Statystyczny; 22.12.2014r.
- 2) Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w listopadzie 2014 r., Nr 11/2014. Urząd Statystyczny w Olsztynie, 23.12.2014r.
- 3) Strona internetowa Narodowego Banku Polskiego, www.nbp.pl